

กรมอนามัย
Department of Health

การจัดการมูลฝอยทั่วไปและการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

ภายใต้โครงการ "Green" Red Cross
วันที่ 20 มีนาคม 2568 เวลา 14.00 – 15.30 น.

โดย นายประโชติ กราบกราน หัวหน้ากลุ่มจัดการมูลฝอยและสุขาภิบาล
สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย

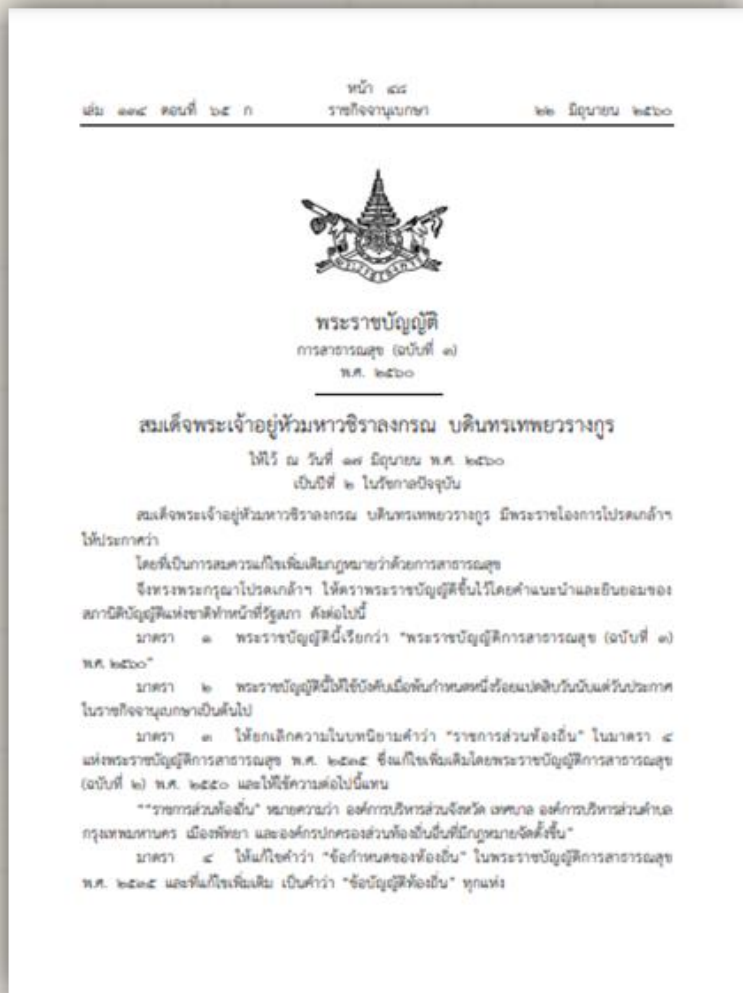

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

นิยามความหมายของมูลฝอย

มาตรา 4

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น และหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชน

ความหมาย “มูลฝอย” ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

มูลฝอย

เศษกระดาษ เศษผ้า
เศษอาหาร เศษสินค้า
เศษวัตถุ วัสดุพลาสติก
ภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว
มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือ
สิ่งอื่นใด ที่เก็บกวาด
จากถนน ตลาด ที่เลี้ยง
สัตว์ หรือที่อื่น และ
หมายความรวมถึง
มูลฝอยติดเชื้อและ
มูลฝอยที่เป็นพิษหรือ
อันตรายจากชุมชน

1) มูลฝอยทั่วไป

เศษกระดาษ เศษผ้า
เศษอาหาร เศษสินค้า
เศษวัตถุ วัสดุพลาสติก
ภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว
มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือ
สิ่งอื่นใด ที่เก็บกวาด
จากถนน ตลาด
ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น

2) มูลฝอยติดเชื้อ

มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปน
อยู่ในปริมาณ หรือมี
ความเข้มข้น ซึ่งถ้ามี
การสัมผัสหรือใกล้ชิด
กับมูลฝอยนั้นแล้ว
สามารถทำให้เกิดโรคได้

3) มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชน

มูลฝอยที่เป็นวัตถุหรือ
ปนเปื้อนสารที่มีคุณสมบัติ
เป็นสารพิษ สารไวไฟ
สารออกซิไดซ์ สารเปอร์
ออกไซด์ สารระคายเคือง
สารกัดกร่อนสารที่
เกิดปฏิกิริยาได้ง่าย สารที่
เกิดระเบิดได้ สารที่ทำให้เกิด
การเปลี่ยนแปลงทาง
พันธุกรรม สารหรือสิ่งอื่นใด
ที่อาจก่อหรือมีแนวโน้ม
ที่จะทำให้เกิดอันตรายแก่
บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน
หรือสิ่งแวดล้อม

การจัดการมูลฝอยตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535

มูลฝอย

มูลฝอยทั่วไป

กฎกระทรวงสุขลักษณะ
การจัดการมูลฝอยทั่วไป
พ.ศ. 2560

ประกาศฯ 4 ฉบับ

กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง
และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ.2559

มูลฝอยติดเชื้อ

กฎกระทรวงว่าด้วย
การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545
และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2564

ประกาศฯ 12 ฉบับ

กฎกระทรวงการดำเนินการจัดการ
มูลฝอยติดเชื้อร่วมกันระหว่าง
ราชการส่วนท้องถิ่นกับราชการส่วน
ท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงาน
ของรัฐ พ.ศ. 2564

มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย จากชุมชน

กฎกระทรวงการจัดการมูลฝอย
ที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน
พ.ศ. 2563

ประกาศฯ 6 ฉบับ

ค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม

กองกฎหมาย กรมอนามัย

<https://laws.anamai.moph.go.th/>

หลักการบริหารจัดการมูลฝอยในโรงพยาบาล

- **ให้** ความสำคัญกับ **ความปลอดภัย** ผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
- **เน้น** การลดและคัดแยกมูลฝอยตาม **ประเภท** เพื่อนำไปใช้ประโยชน์และเหลือมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัดให้น้อยที่สุด
- **มี** กระบวนการจัดการที่ **ถูกต้องและได้มาตรฐานตามกฎหมาย** ครอบคลุมตั้งแต่การคัดแยก การรวบรวม เคลื่อนย้าย การขนส่ง และการบำบัดหรือกำจัด

- นโยบาย/งบประมาณ
- บุคลากรและการกำหนดหน้าที่ในการบริหารจัดการมูลฝอย
- การจัดทำฐานข้อมูล
- จัดทำแนวทางในการปฏิบัติ
- การสื่อสารประชาสัมพันธ์
- การติดตามประเมินผล

ขั้นตอนแนวทางปฏิบัติในการจัดการมูลฝอย
มูลฝอยทั่วไป มูลฝอยรีไซเคิล มูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยอันตราย
ของเสียสารเคมี มูลฝอยประเภทยา/บรรจุภัณฑ์ยา ของเสียกัมมันตรังสี ของเสียอะมีนัลกัม สารเคมีใน
ห้องปฏิบัติการ

การจัดการมูลฝอยในโรงพยาบาล

โดยการลดปริมาณการเกิดมูลฝอย ด้วยหลักการ 3R (Reduce Reuse and Recycle) เน้นให้เกิดการคัดแยกมูลฝอยอย่างถูกต้องตามประเภทต่างๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์และเหลือมูลฝอยที่ต้องนำไปกำจัดให้น้อยที่สุด

มูลฝอยทั่วไป

มูลฝอยรีไซเคิล

รวบรวม
รอจำหน่าย

มูลฝอยย่อยสลายได้

นำไปใช้
ประโยชน์

มูลฝอยอื่นๆ

อปท.เก็บขน
และนำไปกำจัด

มูลฝอยติดเชื้อ

คัดแยก เก็บรวบรวม และกำจัด
โดย รพ.ทำเอง/
บริษัทเอกชน/อปท.

มูลฝอยอันตราย/มูลฝอย ที่เป็นพิษหรืออันตราย

คัดแยก เก็บรวบรวม
และกำจัดโดยบริษัทเอกชน

กรมอนามัย
Department of Health

01

การจัดการ มูลฝอยทั่วไป

สถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอย ปี 2567

ต้นทาง

ขยะเกิดขึ้น

27.07 ล้านตัน

อัตราการเกิด
1.13 กก./คน/วัน

จัดการเอง ณ แหล่งกำเนิด

1.5 ล้านตัน (5%)

คัดแยกและใช้ประโยชน์
ก่อนถูกเก็บขน

5.5 ล้านตัน (20%)

กลางทาง

ขยะถูกเก็บขน

20.07 ล้านตัน (75%)

ปลายทาง

คัดแยกและใช้ประโยชน์ ณ สถานที่คัดแยก

5.15 ล้านตัน (19%)

ขยะกำจัดถูกต้อง

10.46 ล้านตัน (39%)

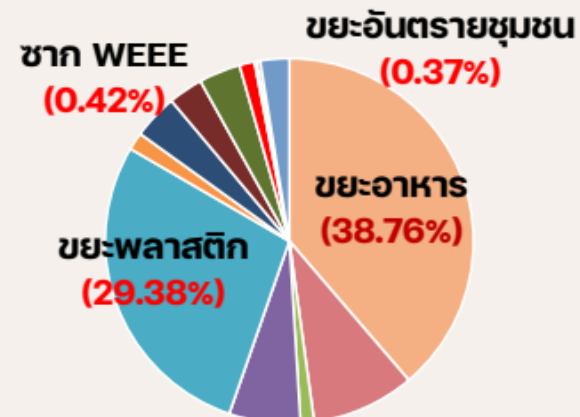

ขยะกำจัดไม่ถูกต้อง

4.46 ล้านตัน (17%)

องค์ประกอบขยะมูลฝอย ณ สถานที่กำจัดขยะ ปี 2567

Site
ถูกต้อง
114
แห่ง
(5%)

Site ขยะ
2,079
แห่ง

Site
ไม่
ถูกต้อง
1,965
แห่ง
(95%)

ฝังกลบ (73 แห่ง)

เตาเผา WTE (7 แห่ง)

เตาเผา (3 แห่ง)

ปุ๋ยหมัก (3 แห่ง)

ระบบผสมผสาน (23 แห่ง)

การผลิตเชื้อเพลิงขยะ (RDF) (5 แห่ง)

เทกอง (1,782 แห่ง)

เผากลางแจ้ง (62 แห่ง)

เตาเผาขนาดเล็ก (77 แห่ง)

ระบบอื่น ๆ (44 แห่ง)

✓ ขยะจัดการถูกต้อง (กำจัดถูกต้อง + ใช้ประโยชน์) **21.11** ล้านตัน (78%)

✗ ขยะจัดการไม่ถูกต้อง **5.96** ล้านตัน (22%)

การจัดการ
ของเสีย
อันตราย

ขยะอันตรายชุมชน
35%

WEEE
65%

กำจัดถูกต้อง 21%

จัดการถูกต้อง 10%

จัดการไม่ถูกต้อง 90%

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560

กฎกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง

- 1) กำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. 2559
- 2) **สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560**

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง

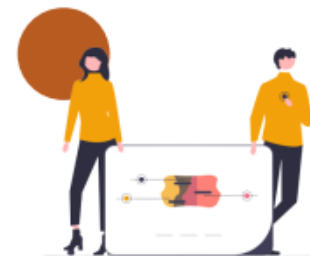
- 1) กำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับในการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560
- 2) กำหนดมาตรการควบคุมกำกับการขนมูลฝอยทั่วไปเพื่อป้องกันการลักลอบทิ้ง พ.ศ. 2560
- 3) ลักษณะและเงื่อนไขการป้องกันการปนเปื้อนของน้ำใต้ดินจากน้ำชะมูลฝอย และการรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดินจากสถานที่ฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560
- 4) หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560

ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง

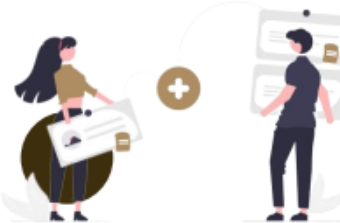
- 1) การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2567
- 2) กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. 2567

พระราชบัญญัติรักษากำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง

การทำความตกลงร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

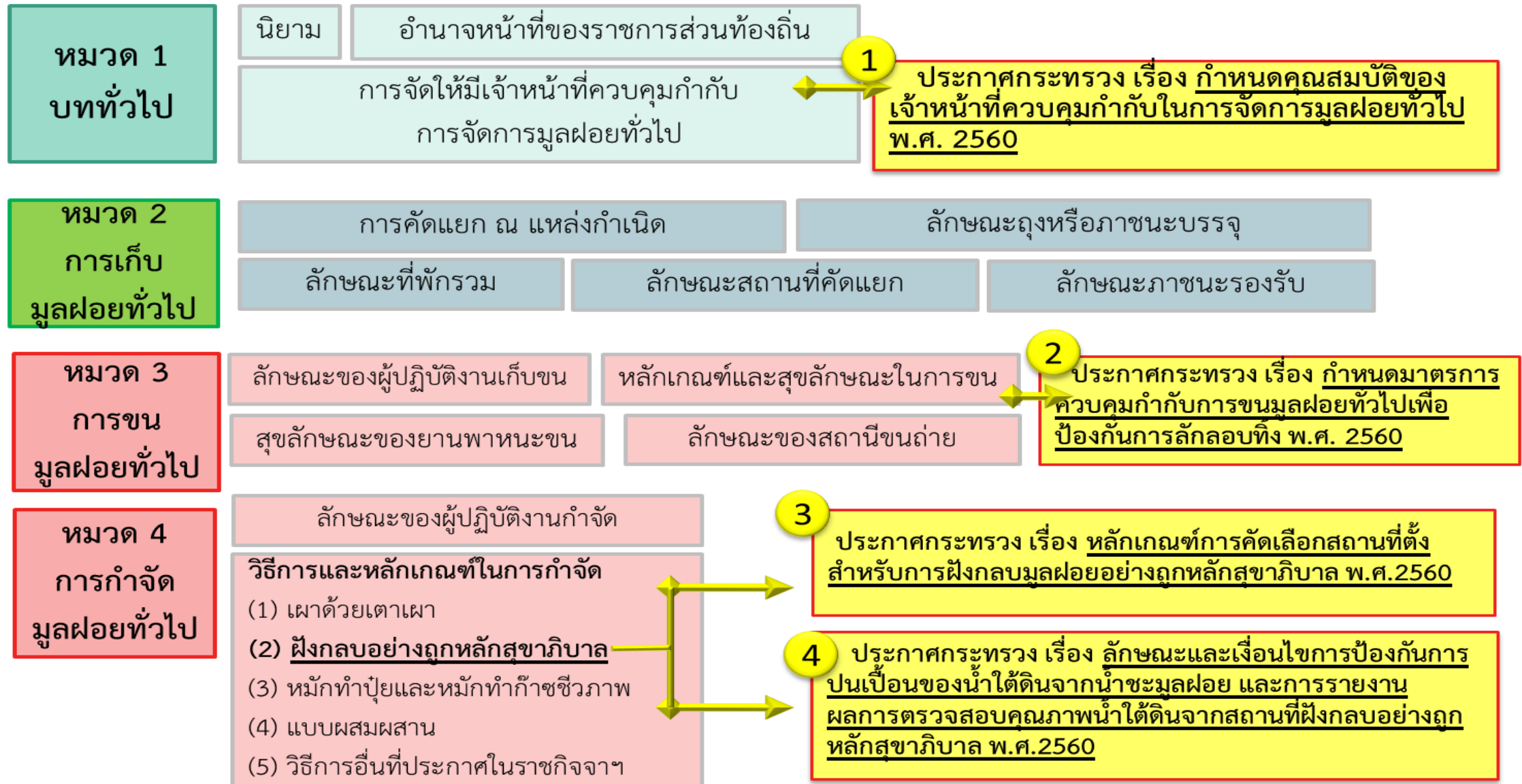

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2552

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562

กฎกระทรวงสุบลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560

หมวด 1 บททั่วไป

นิยาม “มูลฝอยทั่วไป” ตามกฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560

นิยามความหมาย

“มูลฝอยทั่วไป” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร แก้ว วัสดุ เศษแก้ว หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น

“มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่” หมายความว่า มูลฝอยทั่วไปที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่หรือนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ได้

ประเภทมูลฝอยทั่วไป

ขยะรีไซเคิล

ขวดแก้ว ขวดพลาสติก
กระดาษ กระป๋องใส่
เครื่องดื่ม

เป็นวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำ
กลับมาใช้ใหม่ หรือนำไปผลิต
เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ได้

ขยะอินทรีย์

เศษอาหาร เศษผัก
เศษผลไม้
เศษเนื้อสัตว์ ใบไม้

เป็นขยะที่เน่าเสียและย่อย
สลายได้เร็ว

ขยะทั่วไปอื่นๆ

เศษพลาสติก เศษโฟม
หลอด ถุงขนม
กล่องอาหาร
ถุงใส่อาหาร ทิชชู

เป็นขยะที่ย่อยสลายยาก
ไม่คุ้มค่าที่จะนำมารีไซเคิล

การจัดให้มี “เจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับในการจัดการมูลฝอยทั่วไป”

ประกาศกระทรวง

เรื่อง กำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับในการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560

1

คุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับในการจัดการมูลฝอยทั่วไป

- (1) สำเร็จการศึกษา ป.ตรี สาขาวิทยาศาสตร์/วิศวกรรมศาสตร์ ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม สุขาภิบาล สิ่งแวดล้อม และมีการเรียนการสอนด้านการจัดการมูลฝอยอย่างน้อย 3 หน่วยกิต และมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 2 ปี ถ้ามีประสบการณ์น้อยกว่า 2 ปี ต้องผ่านการอบรม (**หลักสูตรการวางแผนการจัดการมูลฝอยทั่วไป**)
- (2) สำเร็จการศึกษา ป.ตรี สาขาวิทยาศาสตร์/วิศวกรรมศาสตร์ ด้านอื่น และมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 3 ปี และผ่านการอบรม (**หลักสูตรการจัดการมูลฝอยทั่วไป**)

2

ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่กำกับในการจัดการมูลฝอยทั่วไปอย่างน้อย ๒ คน ที่มีคุณสมบัติตามข้อ 1

- กรณี อปท. **ดำเนินการเอง/หรือร่วมกับ** อปท. อื่น ต้องมีคุณสมบัติตาม ข้อ 1 (1) หรือ 1 (2) อย่างน้อย 2 คน แต่ถ้า อปท. มีระบบกำจัดด้วย ต้องมีคุณสมบัติตาม ข้อ 1 (1) อย่างน้อย 1 คน
- กรณี อปท. **มอบหรืออนุญาต** ต้องมีคุณสมบัติตาม ข้อ 1 (1) อย่างน้อย 2 คน

3

ต้องได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ในการปฏิบัติงาน**ทุก 5 ปี** จากหน่วยงานจัดการฝึกอบรม

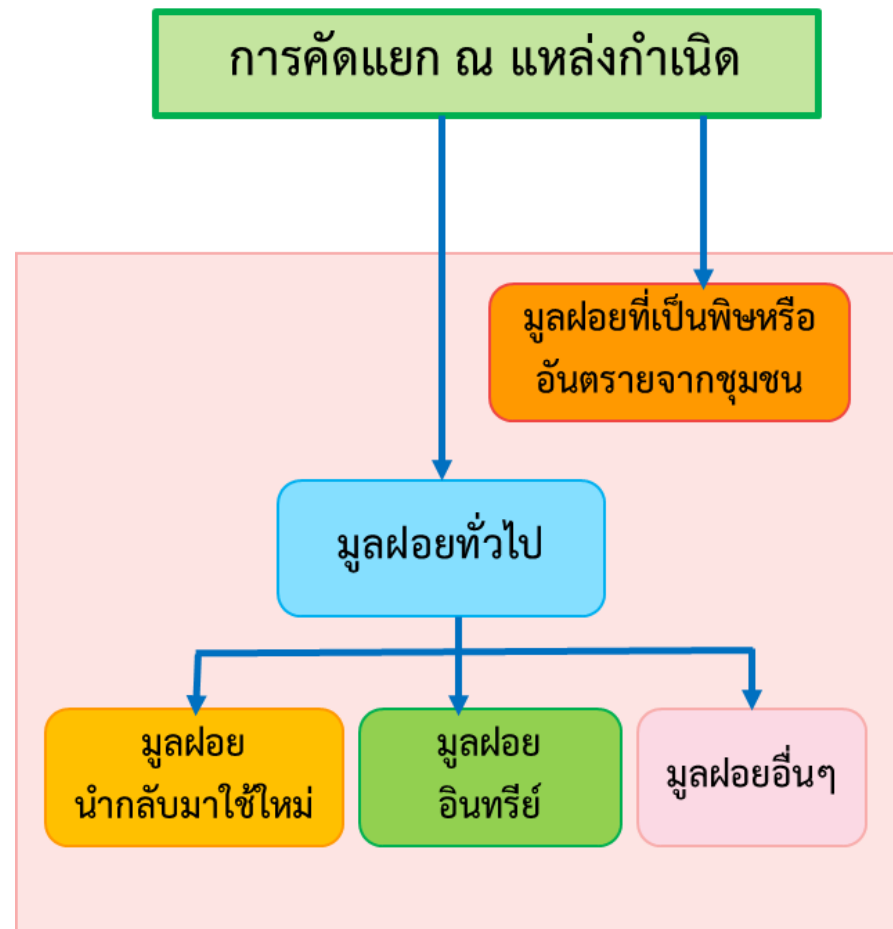
หมวด 2 การเก็บมูลฝอยทั่วไป

การคัดแยกมูลฝอยทั่วไป

เพื่อประโยชน์ในการเก็บมูลฝอยทั่วไป ให้ผู้ซึ่งก่อให้เกิดมูลฝอยคัดแยกมูลฝอยที่อย่างน้อยต้องคัดแยกเป็นมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน โดยให้คัดแยกมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ออกจากมูลฝอยทั่วไปด้วย

ราชการส่วนท้องถิ่นอาจออกข้อกำหนดท้องถิ่นกำหนดให้มีการคัดแยกมูลฝอยอินทรีย์หรือมูลฝอยประเภทอื่นออกจากมูลฝอยทั่วไปได้

ประเภทขยะ

ขยะรีไซเคิล

ขยะอินทรีย์ หรือ ขยะย่อยสลายได้

ขยะอันตราย

ขยะทั่วไป

ถุงหรือภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยทั่วไป

ถุงสำหรับบรรจุมูลฝอยทั่วไป

เป็นถุงพลาสติกหรือถุงที่ทำจากวัสดุอื่นที่มีความเหนียว ทนทาน ไม่ฉีกขาดง่าย ไม่รั่วซึม ขนาดเหมาะสม และสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก

ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยทั่วไป

ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ต้องทำจากวัสดุที่ทำความสะอาดง่าย มีความแข็งแรง ทนทาน ไม่รั่วซึม มีฝาปิดมิดชิด สามารถป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรคได้ ขนาดเหมาะสม สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก และง่ายต่อการถ่ายและเทมูลฝอย

ภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไป

เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารอยู่อาศัยรวม อาคารชุด หอพัก หรือโรงแรมที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่แปดสิบห้องขึ้นไป หรือมีพื้นที่ใช้สอยมากกว่าสี่พันตารางเมตรขึ้นไปหรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร สถานประกอบการ สถานบริการ โรงงานอุตสาหกรรม ตลาดหรือสถานที่ใดๆ ที่มีปริมาณมูลฝอยทั่วไปตั้งแต่สองลูกบาศก์เมตรต่อวันต้องจัดให้มีที่พักรวมมูลฝอยทั่วไป ภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ หรือภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ที่มีขนาดใหญ่

ภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไป

ภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปที่มีขนาดใหญ่
ซึ่งมีปริมาตรตั้งแต่สองลูกบาศก์เมตรขึ้นไป

ที่พักรวมมูลฝอยทั่วไป

- เป็นอาคารหรือห้องแยกเฉพาะ
- พื้นและผนังเรียบ ทำความสะอาดง่าย ป้องกันสัตว์และแมลงนำโรค
- มีราง/ท่อระบายน้ำเสีย/ระบบบำบัดน้ำเสีย
- ประตูกว้างเพียงพอให้สามารถเคลื่อนย้ายมูลฝอยได้สะดวก
- มีข้อความ “ที่พักรวมมูลฝอยทั่วไป”
- มีการดูแลรักษาความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ

หมวด 3 การขนมูลฝอยทั่วไป

ผู้ปฏิบัติงานเก็บขนมูลฝอยทั่วไป

- ต้องจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ประกอบด้วยอุปกรณ์ที่สำคัญหลักๆ ดังนี้
 1. หมวกคลุมผม
 2. ถุงมือยางหนา
 3. ผ้าปิดปาก- จมูก
 4. หน้ากากป้องกันหน้า
 5. รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง

ผู้ปฏิบัติงาน ต้องได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี และผ่านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

ยานพาหนะขนมูลฝอยทั่วไป

1. ตัวถังบรรจุมูลฝอยมีความแข็งแรง ทนทาน ไม่รั่วซึม มีลักษณะปิด
2. มีการป้องกันหรือติดตั้งภาชนะรองรับน้ำจากมูลฝอยทั่วไป
3. มีสัญลักษณ์หรือสัญญาณไฟติดไว้ประจำยานพาหนะ และเปิดให้สัญญาณตลอดเวลาในขณะปฏิบัติงาน

หลักเกณฑ์และสุขลักษณะในการขนมูลฝอยทั่วไป

1. แยกขนมูลฝอย หรือกำหนดวันในการขนมูลฝอยทั่วไป หรือตามที่ อปท.กำหนด
2. จัดให้มีมาตรการควบคุมกำกับการขนมูลฝอยทั่วไป เพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งมูลฝอยทั่วไป
3. ใช้ยานพาหนะชนที่มีลักษณะตามที่กำหนดและ ต้องดูแลยานพาหนะเป็นประจำทุกวัน

สถานีขนถ่ายมูลฝอยทั่วไป

1. เป็นอาคารที่มีการป้องกันน้ำซึมหรือน้ำเข้า
2. แสงสว่างและการระบายอากาศที่เพียงพอ
3. การป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรค ฝุ่นละออง กลิ่น เสียง ความสั่นสะเทือน
4. มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย

หมวด 3 การกำจัดมูลฝอยทั่วไป

ผู้ปฏิบัติงานกำจัดมูลฝอยทั่วไป

- ต้องจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ประกอบด้วยอุปกรณ์ที่สำคัญหลักๆ ดังนี้
 1. หมวกคลุมผม
 2. ถุงมือยางหนา
 3. ผ้าปิดปาก- จมูก
 4. หน้ากากป้องกันหน้า
 5. รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง

ผู้ปฏิบัติงาน ต้องได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี และผ่านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

การกำจัดมูลฝอยทั่วไป

การกำจัดมูลฝอยทั่วไป ให้ศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ก่อนทำการก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอยทั่วไป และมีมาตรการควบคุมกำกับการดำเนินงานกำจัดมูลฝอยทั่วไปให้เป็นไปตามสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป

1. การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

2. การเผาในเตาเผา

3. การหมักทำปุ๋ยและการหมักทำก๊าซชีวภาพ

4. การกำจัดแบบผสมผสาน

5. วิธีอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล

1. มีสถานที่ตั้งเหมาะสม มีบริเวณเพียงพอ โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย
เหตุรำคาญ มีการป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรค
2. มีพื้นที่แนวกันชนโดยรอบสถานที่ฝังกลบมูลฝอยทั่วไป
3. มีระบบป้องกันการปนเปื้อนของน้ำใต้ดินจากน้ำชะมูลฝอย
4. มีระบบรวบรวมน้ำชะมูลฝอยจากกันบ่อเพื่อส่งไปยังระบบบำบัดน้ำเสีย
5. มีการใช้ดินหรือวัสดุอื่นกลบทับทุกครั้งที่มีการนำมูลฝอยทั่วไป
ไปฝังกลบ และปิดการฝังกลบเมื่อบ่อฝังกลบเต็ม โดยปิดทับหน้า
บ่อฝังกลบด้วยดินหนาอย่างน้อยหกสิบเซนติเมตร
6. มีการป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรค ฝุ่นละออง กลิ่น เสียง
ความสั่นสะเทือน หรือเหตุเดือดร้อนรำคาญ
7. ต้องมีระบบรวบรวมและระบายก๊าซออกจากหลุมฝังกลบ และมีระบบ
เผาทำลายก๊าซหรือมีระบบการนำก๊าซไปใช้ประโยชน์
8. มีบ่อสำหรับตรวจสอบการปนเปื้อนของน้ำใต้ดิน

การเผาในเตาเผา

1. มีสถานที่ตั้งเหมาะสม มีแสงสว่างและการระบายอากาศเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
2. มีที่พักรวมมูลฝอยทั่วไป
3. มีพื้นที่แนวกันชนโดยรอบภายในอาณาเขตของสถานที่เผามูลฝอยทั่วไป
4. ต้องเผามูลฝอยทั่วไปที่อุณหภูมิไม่ต่ำกว่าแปดร้อยห้าสิบองศาเซลเซียส และมีระบบควบคุมคุณภาพอากาศที่ปล่อยออกจากปล่องเตาเผา มูลฝอยทั่วไปให้ได้มาตรฐาน
5. มีการป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรค ฝุ่นละออง กลิ่น เสียง ความสั่นสะเทือน หรือเหตุเดือดร้อนรำคาญ
6. มีการบำบัดน้ำเสียจากระบบกำจัด และน้ำเสียใดๆ ทั้งหมดที่เกิดขึ้นภายในสถานที่กำจัดให้ได้มาตรฐาน
7. มีพื้นที่สำหรับเก็บ**เถ้าหนัก**และมีระบบในการนำเถ้าหนักไปกำจัดเป็นประจำ โดยใช้วิธีการฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill)
8. มีพื้นที่สำหรับเก็บ**เถ้าลอย**ที่มีการป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และมีระบบในการนำเถ้าลอยออกไปกำจัดเป็นประจำ โดยใช้วิธีการฝังกลบอย่างปลอดภัย (Secured Landfill)

การหมักทำปุ๋ยและการหมักทำก๊าซชีวภาพ

1. มีสถานที่ตั้งเหมาะสม
2. มีระบบคัดแยกมูลฝอยทั่วไป
3. มีระบบบำบัดกลิ่น
4. มีการป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรค ฝุ่นละออง กลิ่น เสียง ความสั่นสะเทือน หรือเหตุเดือดร้อนรำคาญ
5. มูลฝอยทั่วไปจากการคัดแยกส่วนที่หมักทำปุ๋ยหรือหมักทำก๊าซชีวภาพไม่ได้ ต้องมีระบบกำจัดหรือส่งไปกำจัดหรือนำกลับมาใช้ใหม่
6. ต้องบำบัดน้ำชะมูลฝอย
7. กรณีหมักทำก๊าซชีวภาพ บ่อหมักต้องเป็นระบบปิด มีการนำก๊าซชีวภาพไปใช้ประโยชน์และมีระบบเผาก๊าซทิ้ง

การกำจัดแบบผสมผสาน

ใช้วิธีการกำจัดมูลฝอยทั่วไปมากกว่าหนึ่งวิธี
โดยต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์
และสุขลักษณะของวิธีการกำจัดนั้นๆ

กรมอนามัย
Department of Health

02

การจัดการ มูลฝอยติดเชื้อ

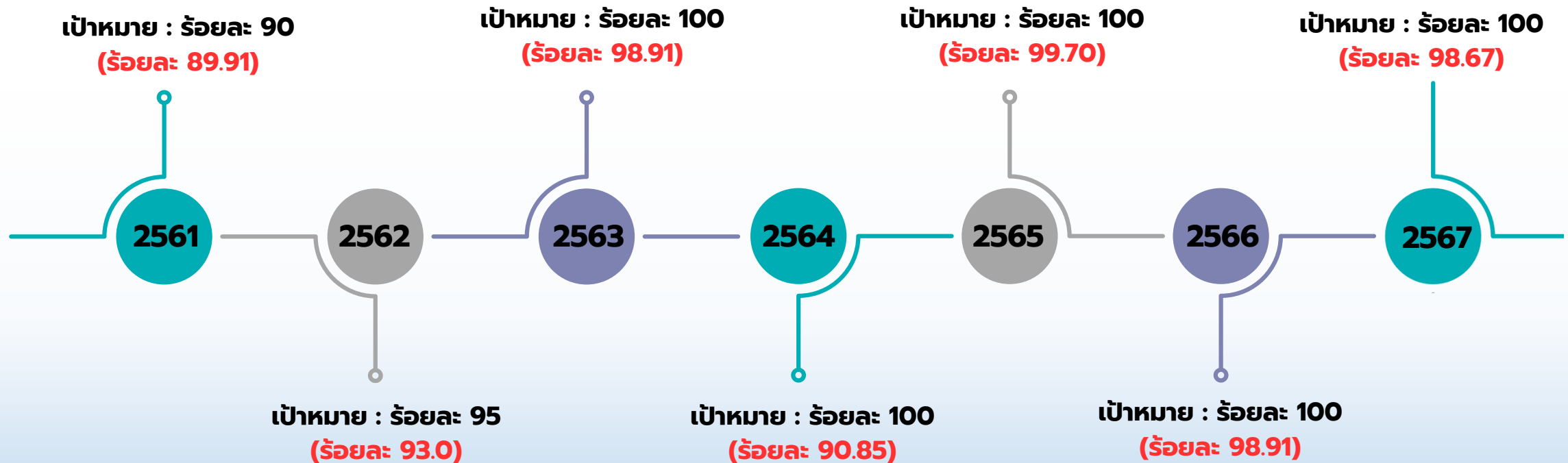

กรมอนามัย
Department of Health

นโยบายการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของประเทศ

แผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศฉบับที่ 2 พ.ศ. 2565 - 2570

เป้าหมาย : มูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง
ตามหลักวิชาการ **ร้อยละ 100**

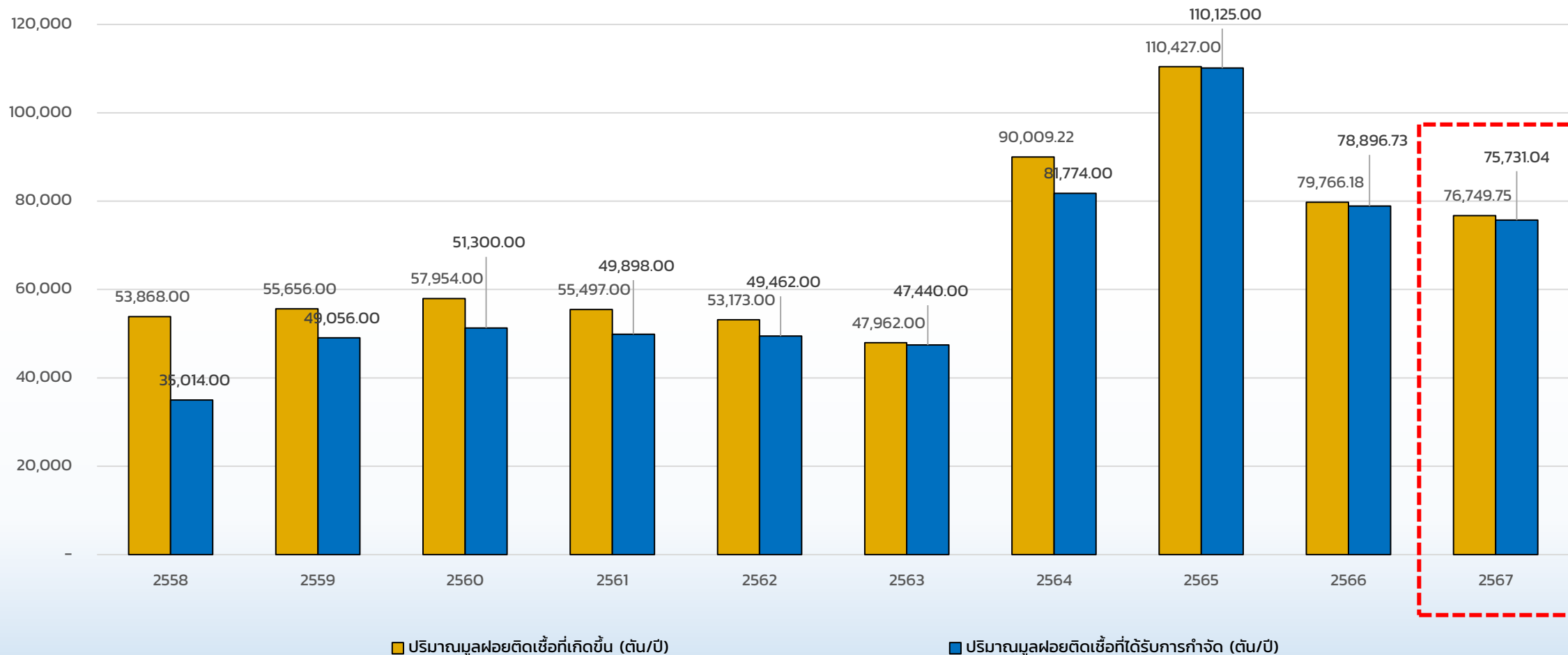

สถานการณ์ภาพรวมการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของประเทศ ปี 2558 - 2567

ปริมาณ (ตัน)

สถานการณ์การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

แหล่งกำเนิด

ปี 2566 มูลฝอยติดเชื้อ 79,766.18 ตัน (218 ตัน/วัน)
ปี 2567 มูลฝอยติดเชื้อ 76,749.75 ตัน (210 ตัน/วัน)
ลดลง 3.78%

- ส.พ.สังกัดกระทรวงสาธารณสุข 968 แห่ง
 - ส.พ.ศูนย์ 34 แห่ง
 - ส.พ.ทั่วไป 85 แห่ง
 - ส.พ.ชุมชน 776 แห่ง
 - ส.พ.สังกัดกรมวิชาการ 63 แห่ง
- ส.พ.นอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข 134 แห่ง
- ส.พ.เอกชน 433 แห่ง
- ส.พ.สัตว์ 3,395 แห่ง
- ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย 1,048 แห่ง

• ส.พ.ส่งเสริมสุขภาพตำบล 9,878 แห่ง

• คลินิกเอกชน 40,919 แห่ง

แหล่งกำเนิดอื่นที่ประกาศเพิ่มเติมตามกฎหมาย

หน่วยงานเก็บขน

หน่วยงานให้บริการเก็บขน 74 หน่วยงาน
(รถเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อ จำนวน 405 คัน)

- เก็บขนโดย อปท. 28 แห่ง
- เก็บขนโดยบริษัทเอกชน 43 แห่ง
- เก็บขนโดยสถาบันการศึกษา 3 แห่ง

ระบบบริหารจัดการ
มูลฝอยติดเชื้อ (E-Manifest)
(ควบคุมกำกับและติดตามออนไลน์)

ความสามารถในการรองรับมูลฝอยติดเชื้อของประเทศ
(Capacity)

ศักยภาพที่ใช้ไป
37.51%

ศักยภาพคงเหลือ
62.49%

สถานที่กำจัด

ศักยภาพการกำจัดรวม 559.81 ตัน/วัน
(Cluster + Onsite)

เตาเผามูลฝอยติดเชื้อ อปท. 9 แห่ง Capacity (ตัน/วัน)

1. อบจ.นนทบุรี จ.นนทบุรี	19.2
2. อบจ.ระยอง จ.ระยอง	10.8
3. เทศบาลนครอุดรธานี จ.อุดรธานี	7.2
4. เทศบาลนครยะลา จ.ยะลา	9.0
5. เทศบาลเมืองน่าน จ.น่าน	9.6
6. เทศบาลเมืองวารินชำราบ จ.อุบลราชธานี	15.0
7. เทศบาลเมืองภูเก็ต จ.ภูเก็ต (Autoclave)	2.6
8. เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี	7.2
9. เทศบาลนครเชียงใหม่ (Autoclave)	4.8

เตาเผามูลฝอยติดเชื้อ เอกชน 10 แห่ง

1. บริษัทโซติซูกรณี พิวลย์ จำกัด จ.นครสวรรค์	289.0
2. บริษัทที่ดินบางปะอิน จำกัด จ.พระนครศรีอยุธยา	15.0
3. บริษัทกรุงเทพธนาคม จำกัด กรุงเทพฯ	80.0
4. บริษัทครูเสื่อสอนปฐมพยาบาลฯ จำกัด	8.0
5. บริษัทกรีน นราธิวาส เอ็นไวรอนเมนต์	2.0
6. บริษัทบางปู เอ็นไวรอนเมนต์ทอล จำกัด	34.2
7. บริษัทเอ็นไวรอนพาวเวอร์ จำกัด	7.2
8. หจก. โชคสุวรรณ จำกัด จ.หนองบัวลำภู	0.8
9. บริษัท เวสท์ อินดีก้า จำกัด จ.พระนครศรีอยุธยา	3.8
10. บริษัท อัครีปราการ จำกัด จ. สมุทรปราการ	5.0

เตาเผามูลฝอยติดเชื้อ สถาบันการศึกษา 3 แห่ง

1. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จ.นครศรีธรรมราช	0.6
2. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย	4.8
3. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา	5.0

sw. กำจัดเอง ณ แหล่งกำเนิด (Onsite) 18 แห่ง

(เตาเผา 7 แห่ง/ Autoclave 11 แห่ง)	19.01
------------------------------------	-------

กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2564

บททั่วไป

- นิยาม
- แหล่งกำเนิด
- บุคลากร
- เจาะใจการดำเนินการจัดการ

การเก็บ

- ภาชนะบรรจุและวิธีการเก็บรวบรวม
- ลักษณะที่พักรวม
- วิธีการเคลื่อนย้าย
- ผู้ปฏิบัติงานเคลื่อนย้าย
- ลักษณะรถเข็น
- การกำหนดเจาะใจสำหรับสถานบริการที่ไม่ต้องมีที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ

การขนส่ง

- ลักษณะยานพาหนะและอุปกรณ์ที่ใช้ในการขน
- สุขลักษณะการขนส่ง
- ผู้ปฏิบัติงานในการขน

การทำจัด

- เจาะใจในการดำเนินการทำจัด
- ผู้ปฏิบัติงานในการทำจัด
- ลักษณะสถานที่พักรวม
- วิธีการทำจัด
- การกำหนดมาตรฐานการทำจัด
- วิธีการทำจัดเผ่าที่เหลือจากการเผา

ค่าบริการเก็บขนและทำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

กรมอนามัย
Department of Health

หมวด 1

บททั่วไป

ความหมายของมูลฝอยติดเชื้อ

“มูลฝอยติดเชื้อ” หมายความว่า มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณหรือมีความเข้มข้น ซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้วสามารถทำให้เกิดโรคได้

กรณี มูลฝอยดังต่อไปนี้ ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาลการให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรค และการตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ รวมทั้งในการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าวให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ

- (1) **ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์** ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์ และการใช้สัตว์ทดลอง
- (2) **วัสดุของมีคม** เช่น เข็ม ใบมีด กระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้ว สไลด์ และแผ่นกระจกปิดสไลด์
- (3) **วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด** ส่วนประกอบของเลือด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด สารน้ำจากร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลี ผ้าก๊อซ ผ้าต่างๆ และท่อยาง
- (4) มูลฝอยทุกชนิดที่มาจาก**ห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง**

“แหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อ”

ตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2564

สถานบริการการสาธารณสุข

- สถานพยาบาลคน ภาครัฐ
- สถานพยาบาลคน ภาคเอกชน
- สถานพยาบาลสัตว์

ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย

- ห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายที่มีได้ตั้งอยู่ภายในสถานบริการการสาธารณสุข
- ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์สารเคมีและจุลินทรีย์ในวัตถุตัวอย่างจากร่างกายมนุษย์หรือสัตว์ที่อาจก่อให้เกิดเชื้ออันตราย และห้องปฏิบัติการทดสอบด้านสาธารณสุขที่ทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพ ส่วนประกอบ และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพ

แหล่งกำเนิดอื่น (เพิ่มเติม)

- ศูนย์แยกกักตัวในชุมชน (CI)
- สถานที่กักกันซึ่งทางราชการกำหนด (Quarantine Facilities)

บุคลากรในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

เจ้าหน้าที่รับผิดชอบ

ผู้มีหน้าที่วางแผน การบริหารจัดการ ควบคุม กำกับ และตรวจสอบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545

ต้องมีการแต่งตั้งอย่างน้อย 1 คน
คุณสมบัติ: จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิทยาศาสตร์ ในด้านสาธารณสุข สุขาภิบาล ชีววิทยา และวิทยาศาสตร์การแพทย์

ผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยติดเชื้อ

ผู้ปฏิบัติงานในการเก็บรวบรวม เคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ ผู้ปฏิบัติงานขนและ ผู้ปฏิบัติงานกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545

ต้องมีความรู้ด้านการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ
โดยได้รับการฝึกอบรมตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักสูตรการฝึกอบรม การป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตราย ที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2548

ข้อกำหนดในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมายกระทรวงฯ

ข้อ 7 ผู้ประกอบกิจการสถานบริการการสาธารณสุข ผู้ประกอบกิจการห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย และราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคลซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ตามมาตรา 18 วรรค 3 และบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการตามมาตรา 19 แล้วแต่กรณี ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ในการเก็บและหรือขนมูลฝอยติดเชื้อ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บและหรือขนมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อย 1 คน โดยมีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ด้านสาธารณสุข สุขาภิบาล ชีววิทยา และวิทยาศาสตร์การแพทย์ ด้านใดด้านหนึ่ง

(2) ในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อย 2 คน โดยคนหนึ่งต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดใน **(1)** ส่วนอีกคนมีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ด้านสุขาภิบาล วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม และวิศวกรรมเครื่องยนตร์ด้านใดด้านหนึ่ง

(3) ในกรณีที่มีการดำเนินการทั้ง **(1)** และ **(2)** จะจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อย 2 คน ซึ่งมีคุณสมบัติตาม (2) ก็ได้

กรมอนามัย
Department of Health

หมวด 2

การเก็บรวบรวม มูลฝอยติดเชื้อ

การคัดแยกและเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อไป
จัดเก็บยัง
ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อรอการกำจัด

คัดแยก

บรรจุ

เคลื่อนย้าย

ที่พักรวมฯ

การคัดแยกประเภทมูลฝอยติดเชื้อ

มูลฝอยติดเชื้อประเภทวัสดุ **มีคม**

เข็ม ใบมีด หลอดแก้ว แผ่นกระจกปิดสไลด์ เป็นต้น

มูลฝอยติดเชื้อประเภทวัสดุ **ไม่มีคม**

ผ้าก๊อซ สำลี ถุงมือ ชิ้นเนื้อต่างๆ ที่เกิดจากการผ่าตัด
การตรวจชิ้นสูตรศพ หรือซากสัตว์ และการใช้สัตว์ทดลอง

วิธีการเก็บรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ

วัสดุมีคมใส่กล่อง

รวบรวมใส่ถุง

มัดปากถุงให้แน่น

ภาชนะรองรับ

วัสดุไม่มีคมใส่ถุง

รวบรวมใส่ถุง

มัดปากถุงให้แน่น

1. เก็บทันที ณ ที่เกิดมูลฝอย และไม่ปนกับมูลฝอยประเภทอื่น
2. จัดให้มีที่เก็บ ณ มุมห้องได้ แต่ต้อง ไม่เกิน 1 วัน
3. จัดให้มีที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ (กรณีพักค้างคืน)

ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

ภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อประเภทวัสดุมีคม

ภาชนะต้องเป็นกล่องหรือถังทำด้วยวัสดุที่มีความแข็งแรง ทนทานต่อการแทงทะลุ การกัดกร่อนของสารเคมี และเป็นภาชนะที่ทึบแสง

บรรจุไม่เกิน 3 ใน 4 ส่วนของความจุภาชนะ ปิดฝาให้แน่นแล้วนำเข้าถุงสีแดงที่บอกระดับหนึ่ง

ภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อประเภทวัสดุไม่มีคม

ภาชนะต้องเป็นถุงสีแดงทึบแสง ทำจากพลาสติกหรือวัสดุที่มีความเหนียวไม่ฉีกขาดง่าย ทนทานต่อสารเคมี การรับน้ำหนัก กันน้ำได้ไม่รั่วซึม

บรรจุไม่เกิน 2 ใน 3 ส่วนของความจุภาชนะ ปิดปากถุงให้แน่น โดยใช้เชือกรัด

ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ (ต่อ)

ต้องมีข้อความสีดำขนาดชัดเจนว่า **"มูลฝอยติดเชื้อ"** อยู่ภายใต้รูปหีวกะโหลกไขว้คู่กับตราสัญลักษณ์ที่ใช้ระหว่างประเทศ และต้องมีข้อความว่า **"ห้ามนำกลับมาใช้อีก"** และ **"ห้ามเปิด"**

วิธีการเก็บรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ

วิธีการมัดปากถุง : ต้องผูกมัดปากถุงด้วยเชือกหรือวัสดุอื่นให้แน่น

**การขมวดปากถุงขยะ โดยไม่ได้มีการมัด
ด้วยเชือกหรือวัสดุอื่นให้แน่น จึงอาจทำให้มี
ขยะรั่วไหลในระหว่างการเก็บขนได้**

ถุงขยะถูกมัดมามีลักษณะพองลมเกินไป**
ผู้เก็บขนต้องทำการเจาะถุงขยะ เพื่อเพิ่มปริมาตรใน
การเก็บขน ซึ่งอาจทำให้ขยะรั่วไหลในระหว่างการเก็บขนได้**

การเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ

1. ผู้ปฏิบัติงาน

- ผู้ปฏิบัติงานต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร “การป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ”
- ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (PPE) ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน

ผู้ปฏิบัติงานทุกคนในการเก็บขนขยะมูลฝอยติดเชื้อต้องผ่านการฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ได้แก่ ถุงมือยางหนา ผ้ากันเปื้อน ผ้าปิดปากและจมูก และรองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน และต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพทั่วไป และโรคติดเชื้อ เช่น โรคไวรัสตับอักเสบ โรคฉี่หนู เป็นต้น

การเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ (ต่อ)

2. วิธีการเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ

- ต้องทำทุกวันตามตารางที่กำหนด
- เคลื่อนย้ายโดยใช้รถเป็นมูลฝอยติดเชื้อโดยเฉพาะ เว้นแต่มูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นมีปริมาณน้อยที่ไม่จำเป็นต้องใช้รถเป็น จะเคลื่อนย้ายโดยผู้ปฏิบัติงานก็ได้
- มีเส้นทางเคลื่อนย้ายที่แน่นอน ห้ามแวะหรือพักระหว่างทาง
- ต้องทำด้วยความระมัดระวัง ห้ามโยน หรือลาก

ถ้าร่างกายหรือส่วนใดส่วนหนึ่งไปสัมผัสกับมูลฝอยติดเชื้อ ให้ผู้ปฏิบัติงานต้องทำความสะอาดร่างกายหรือส่วนที่อาจสัมผัสมูลฝอยติดเชื้อโดยทันที

การเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ (ต่อ)

3. ลักษณะรถเข็นมูลฝอยติดเชื้อ

1. ทำด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดได้ง่าย ไม่มีแฉกมุมอันจะเป็นแหล่งหมักหมมของเชื้อโรค พื้นและผนังต้องทึบ และปิดฝาให้แน่น

2. มีอุปกรณ์ หรือเครื่องมือ (น้ำยาฆ่าเชื้อ และปากคีบขยะ) สำหรับใช้ในการเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อที่ตกหล่น

3. มีข้อความสีแดงมองเห็นได้ชัดเจน
"รถเข็นมูลฝอยติดเชื้อ ห้ามนำไปใช้กิจการอื่น"

ต้องเคลื่อนย้ายโดยใช้รถเป็นสำหรับเคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อเท่านั้น

การเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ (ต่อ)

กรณีที่มูลฝอยติดเชื้อตกหล่นระหว่างทาง

!!! ห้ามหยิบ มูลฝอยติดเชื้อด้วยมือเปล่า

1. ใช้คีมคีบขยะที่ตกหล่น

2. เก็บขยะใส่ในภาชนะบรรจุ
มูลฝอยติดเชื้อ

3. ทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ

4. เช็ดถูทำความสะอาด
ตามปกติ

การเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ (ต่อ)

4. ลักษณะที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ

มีลักษณะโปร่งไม่อับชื้น

ถ้าเก็บมูลฝอยไว้เกิน 7 วัน
ต้องควบคุมอุณหภูมิไว้ไม่เกิน 10 °C

มีแสงสว่างเพียงพอ

พื้นและผนังต้องเรียบทำความสะอาดง่าย

มีขนาดกว้างเพียงพอ เพื่อเก็บมูลฝอย
ติดเชื้อได้อย่างน้อย 2 วัน

ข้อความติดไว้หน้าห้อง
“ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ”

ต้องมีประตูกว้างที่เหมาะสม เพื่อป้องกัน
สัตว์และแมลง และปิดล็อกด้วยกุญแจ

กรมอนามัย
Department of Health

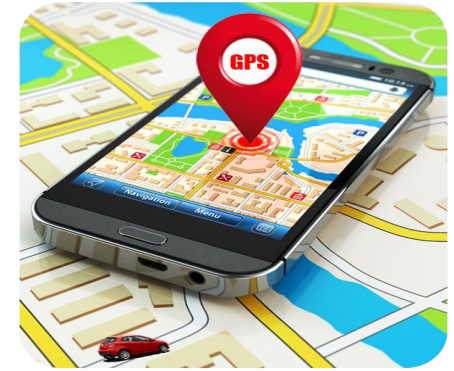
หมวด 3

การขน มูลฝอยติดเชื้อ

องค์ประกอบสำคัญของการขนมูลฝอยติดเชื้อ

กรมอนามัย
Department of Health

โปรแกรม E-manifest

ยานพาหนะ

ผู้ปฏิบัติงาน

ที่เก็บกัก

มาตรการควบคุม
กำกับการขนส่ง

ลักษณะยานพาหนะขนมูลฝอยติดเชื้อ

ควบคุมอุณหภูมิ $\leq 10^{\circ}\text{C}$

ตัวถังปิดทึบ ไม่รั่วซึม

มีข้อความสีแดง
"ใช้เฉพาะขนมูลฝอยติดเชื้อ"

แสดงชื่อของราชการส่วน
ท้องถิ่น ด้วยข้อความสีแดง

อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล สำหรับผู้ปฏิบัติงานขนมูลฝอยติดเชื้อ

5

หมวกคลุมผม

4

ถุงมือยางหนา

1

ผ้าปิดปาก
และปิดจมูก

2

ผ้ากันเปื้อน

3

รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง

ผู้ปฏิบัติงานทุกคนในการเก็บขนขยะมูลฝอยติดเชื้อ**ต้องผ่าน**
การฝึกอบรมการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตราย
ที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ **ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมใส่อุปกรณ์**
ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ได้แก่ ถุงมือยางหนา ผ้ากันเปื้อน
ผ้าปิดปากและจมูก และรองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง **ตลอดเวลา**
ที่ปฏิบัติงาน และต้องได้รับการตรวจสุขภาพทั่วไป และ
โรคติดเชื้อ เช่น โรคไวรัสตับอักเสบ โรคฉี่หนู เป็นต้น

ที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

มีลักษณะโปร่งไม่อับชื้น

ถ้าเก็บมูลฝอยไว้เกิน 7 วัน
ต้องควบคุมอุณหภูมิไว้ไม่เกิน 10 °C

มีแสงสว่างเพียงพอ

พื้นและผนังต้องเรียบทำความสะอาดง่าย

มีขนาดกว้างเพียงพอ เพื่อเก็บมูลฝอย
ติดเชื้อได้อย่างน้อย 2 วัน

ข้อความติดไว้หน้าห้อง
“ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ”

ต้องมีประตูกว้างที่เหมาะสม เพื่อป้องกัน
สัตว์และแมลง และปิดล็อกด้วยกุญแจ

กรมอนามัย
Department of Health

หมวด 4

การกำจัด มูลฝอยติดเชื้อ

วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545

1. การเผาในเตาเผา

2. การทำลายเชื้อด้วยไอน้ำ

3. การทำลายเชื้อด้วยความร้อน

4. วิธีอื่นที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศเพิ่มเติม

หลักเกณฑ์การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

หลักเกณฑ์การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545

- ต้องกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ โดยวิธีใดวิธีหนึ่งตามที่กำหนด
- ต้องกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามระยะเวลาที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนด แต่ต้อง**ไม่เกิน 30 วัน** นับแต่วันที่ขนจากที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ

หลักเกณฑ์การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

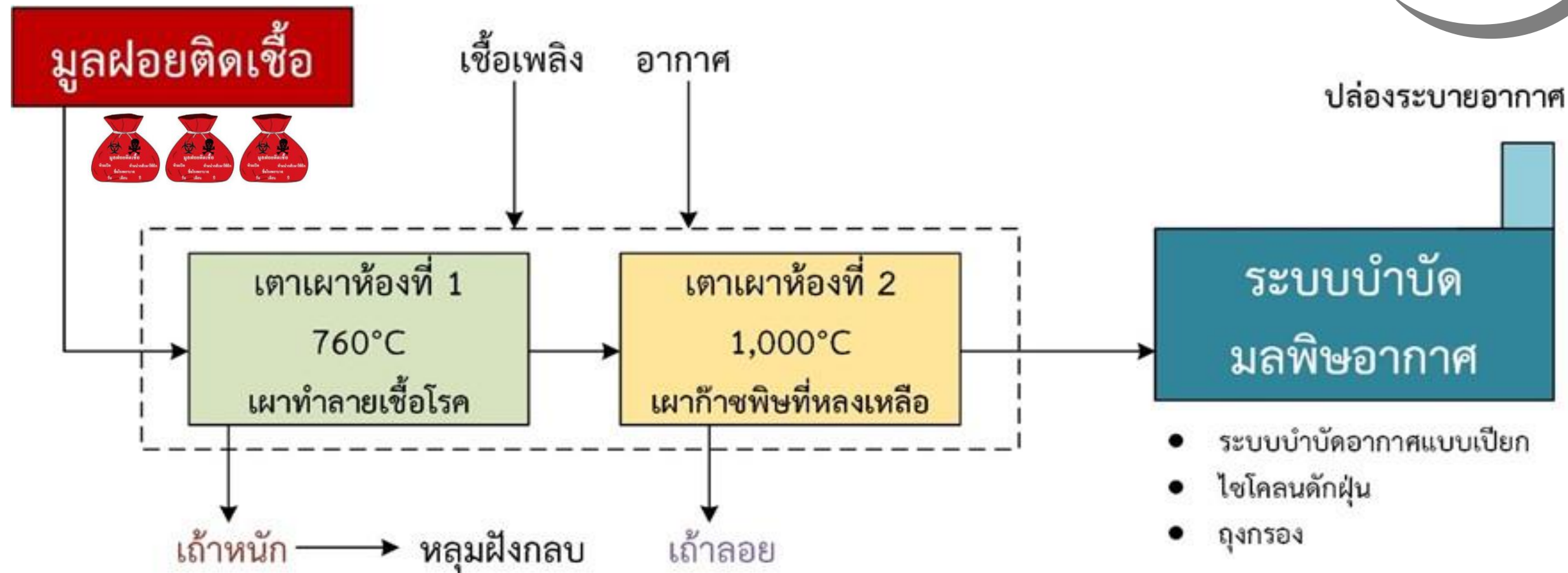
- ผู้ปฏิบัติงานกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ผ่านการฝึกอบรม “การป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ” ตามหลักสูตรและระยะเวลาตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด
- จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมสำหรับผู้ปฏิบัติงานกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ
- อุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการตกหล่นหรือการรั่วไหลของมูลฝอยติดเชื้อ
- มีอุปกรณ์หรือเครื่องมือป้องกันอัคคีภัยไว้ประจำบริเวณที่ตั้งระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ
- ระหว่างรอกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ต้องเก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้ในที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อที่มีลักษณะเช่นเดียวกับที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ
- มีข้อความเป็นคำเตือนว่า “ที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ” ด้วยสีแดงและมีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจนแสดงไว้ด้วย

กระบวนการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยการเผา

กรมอนามัย
Department of Health

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง มาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2546

ข้อ ๒ อากาศเสียที่ปล่อยทิ้งจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อต้องมีค่าไม่เกินมาตรฐาน ควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) ไม่เกิน ๓๐ ส่วนในล้านส่วน
(๒) ค่าก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน ซึ่งคำนวณผลในรูปก๊าซไนโตรเจน ไดออกไซด์ (NO_x as NO_2) ไม่เกิน ๑๘๐ ส่วนในล้านส่วน

(๓) ค่าก๊าซไฮโดรเจนคลอไรด์ (HCl) ไม่เกิน ๒๕ ส่วนในล้านส่วน
(๔) ค่าก๊าซไฮโดรเจนฟลูออไรด์ (HF) ไม่เกิน ๒๐ ส่วนในล้านส่วน
(๕) ค่าสารประกอบไดออกซิน ซึ่งคำนวณผลในรูปของหน่วยความเข้มข้น เทียบเคียงความเป็นพิษต่อมนุษย์ (PCDD/Fs as International Toxic Equivalent; I-TEQ) ไม่เกิน ๐.๕ นาโนกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

(๖) ค่าปริมาณฝุ่นละออง (Total Suspended Particulate) ไม่เกิน ๑๒๐ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

(๗) ค่าความทึบแสง (Opacity) ไม่เกินร้อยละ ๑๐
(๘) ค่าสารปรอท (Hg) ไม่เกิน ๐.๐๕ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร
(๙) ค่าสารแคดเมียม (Cd) ไม่เกิน ๐.๐๕ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร
(๑๐) ค่าสารตะกั่ว (Pb) ไม่เกิน ๐.๕ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ด้วยการเผาในเตาเผา

ห้องที่ 1 เาเผามูลฝอยติดเชื้อ
ต้องมีอุณหภูมิ $\geq 760^{\circ}\text{C}$

ห้องที่ 2 เาเผาวัน
ต้องมีอุณหภูมิ $\geq 1,000^{\circ}\text{C}$

มาตรฐานเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ

มีการควบคุมอากาศเสียให้ได้ตามมาตรฐานตามประกาศกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุม
การปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2546

หน้า ๕
เล่ม ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๑๔๗ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๖

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสีย
จากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ

เพื่อกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขโดยมาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชกฤษฎีกา
แก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ อันเป็น
พระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของ
บุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๔ มาตรา ๕๐ และ
มาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัย
อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ และโดยความเห็นชอบ
ของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“เตาเผามูลฝอยติดเชื้อ” หมายความว่า ระบบหรืออุปกรณ์ใดๆ ที่ใช้เพื่อ
กำจัดมูลฝอยติดเชื้อโดยวิธีการเผาไหม้

“มูลฝอยติดเชื้อ” หมายความว่า มูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมายว่าด้วย
การสาธารณสุข

หน้า ๖
เล่ม ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๑๔๗ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๖

“เตาเผามูลฝอยติดเชื้อเก่า” หมายความว่า เาเผาที่อยู่ในระหว่างดำเนินการ
ก่อสร้างหรือเริ่มเดินระบบก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

“เตาเผามูลฝอยติดเชื้อใหม่” หมายความว่า เาเผาที่เริ่มดำเนินการก่อสร้าง
และเดินระบบตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“สถานะแห่ง” หมายความว่า สถานะที่ความชื้นของตัวอย่างอากาศเป็นศูนย์
ข้อ ๒ อากาศเสียที่ปล่อยทิ้งจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อต้องมีค่าไม่เกินมาตรฐาน
ควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) ไม่เกิน ๓๐ ส่วนในล้านส่วน

(๒) ค่าก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน ซึ่งคำนวณผลในรูปก๊าซไนโตรเจน
ไดออกไซด์ (NO as NO_2) ไม่เกิน ๑๕๐ ส่วนในล้านส่วน

(๓) ค่าก๊าซไฮโดรเจนคลอไรด์ (HCl) ไม่เกิน ๒๕ ส่วนในล้านส่วน

(๔) ค่าก๊าซไฮโดรเจนฟลูออไรด์ (HF) ไม่เกิน ๒๐ ส่วนในล้านส่วน

(๕) ค่าสารประกอบไดออกซิน ซึ่งคำนวณผลในรูปของหน่วยความเข้มข้น
เทียบเคียงความเป็นพิษต่อมนุษย์ ($\text{PCDD/Fs as International Toxic Equivalent}$;
 1-TEQ) ไม่เกิน ๐.๕ นาโนกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

(๖) ค่าปริมาณฝุ่นละออง (Total Suspended Particulate) ไม่เกิน
๑๒๐ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

(๗) ค่าความทึบแสง (Opacity) ไม่เกินร้อยละ ๑๐

(๘) ค่าสารปรอท (Hg) ไม่เกิน ๐.๐๕ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

(๙) ค่าสารแคดเมียม (Cd) ไม่เกิน ๐.๐๕ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

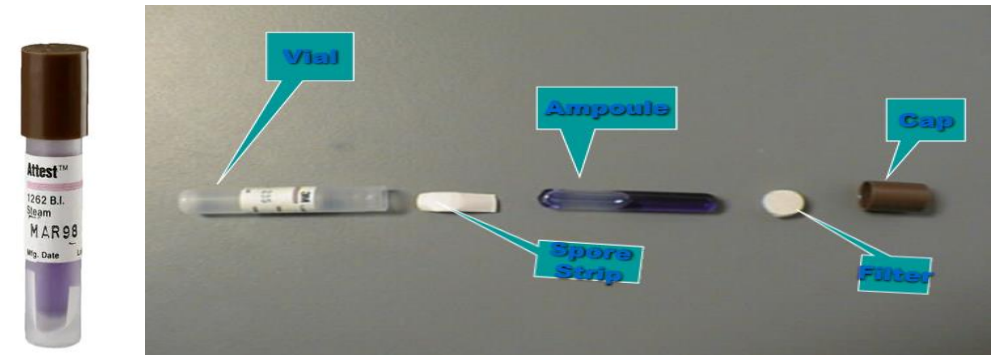
(๑๐) ค่าสารตะกั่ว (Pb) ไม่เกิน ๐.๕ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ด้วยการทำลายเชื้อด้วยไอน้ำ (Autoclave)

- ไอน้ำที่มีความร้อนสูงผ่านพื้นผิวของมูลฝอยติดเชื้อ ทำให้เชื้อโรคที่ปนเปื้อนในมูลฝอยติดเชื้อถูกทำลายไป
- สภาวะที่มีประสิทธิภาพในการทำลายจุลินทรีย์และสปอร์ของแบคทีเรีย คือ อุณหภูมิ ไม่น้อยกว่า 121° C ระยะเวลา 30 นาที
- การตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพ ด้วยตัวบ่งชี้ทางจุลชีววิทยา หรือ "Spore Test" ใช้สปอร์ของเชื้อ *Geobacillus Stearothermophilus*
- รายงานผลการตรวจวิเคราะห์มาตรฐานทางชีวภาพให้ อปท. ทราบภายในวันที่ 5 ของ เดือน

ส่วนประกอบของ Biological Indicators

หน้า ๖
เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๕๔ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบเกณฑ์มาตรฐานทางชีวภาพภายหลังการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่การตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีการทำลายเชื้อด้วยไอน้ำหรือวิธีทำลายด้วยความร้อนในปัจจุบัน ได้มีการปรับเปลี่ยนตัวบ่งชี้ทางชีวภาพ (biological indicator) รวมถึงหลักเกณฑ์ วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพ ให้สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์วิธีการตรวจสอบเกณฑ์มาตรฐานทางชีวภาพภายหลังการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ให้เหมาะสมกับการควบคุมระบบการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๗ วรรคสอง แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพภายหลังการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๔ การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีการทำลายเชื้อด้วยไอน้ำ หรือวิธีทำลายด้วยความร้อน ต้องสามารถทำลายเชื้อก่อโรคต่อผู้สัมผัสมูลฝอยติดเชื้อได้ ทั้งนี้ การตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพ ให้ใช้วิธีการตามข้อ ๕

ข้อ ๕ การตรวจสอบมูลฝอยติดเชื้อได้ผ่านการกำจัดเชื้อก่อโรคได้ตามเกณฑ์มาตรฐานทางชีวภาพให้ทำการตรวจสอบด้วยเชื้อเชื้อโอบเชิลัส สเตียโรเทอร์มอฟิลัส (*Geobacillus stearothermophilus*) อย่างน้อยหนึ่งครั้งที่มีการใช้งานเครื่องกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ โดยมีขั้นตอนดังนี้

(๑) ใช้หลอดผลิตภัณฑ์ทดสอบ จำนวน ๒ หลอด ที่มีส่วนประกอบ ๓ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่เป็นสปอร์ (Spore strip) ของเชื้อโอบเชิลัส สเตียโรเทอร์มอฟิลัส (*Geobacillus stearothermophilus*) ที่มีจำนวนสปอร์ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ สปอร์ อาหารเลี้ยงเชื้อที่เหมาะสม และสารไนโตรซิมิล เทอร์เพิล (*Bionocides*, purple) หรือสารอินดิเคเตอร์การเจริญเติบโตของเชื้อ

หน้า ๗
เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๕๔ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕

(๒) นำหลอดผลิตภัณฑ์ทดสอบไปวางไว้รวมกับมูลฝอยติดเชื้อในเครื่องกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีทำลายเชื้อด้วยไอน้ำหรือทำลายด้วยความร้อน ณ จุดที่คาดว่าเชื้อโรคจะถูกทำลายได้ยากที่สุด จำนวน ๑ หลอด และอีกจำนวน ๑ หลอดที่มาจากเล็ทที่ครั้งหนึ่งผลิต (Lot number) เดียวกัน ให้วางไว้ด้านนอกเครื่องกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

(๓) เมื่อมูลฝอยติดเชื้อผ่านกระบวนการทำลายเชื้อแล้ว ให้นำหลอดผลิตภัณฑ์ทดสอบทั้ง ๒ หลอด มาทำให้ส่วนประกอบตาม (๑) ภายในหลอดผลิตภัณฑ์ผสมกัน แล้วจึงนำไปเพาะเชื้อในตู้ควบคุมอุณหภูมิที่ ๕๖ องศาเซลเซียส เป็นระยะเวลานานที่ผลิตภัณฑ์ทดสอบกำหนดไว้

(๔) นำหลอดผลิตภัณฑ์ทดสอบทั้ง ๒ หลอด มาตรวจสอบผล โดยหลอดผลิตภัณฑ์ที่ทำการทดสอบ ณ จุดที่คาดว่าเชื้อโรคจะถูกทำลายได้ยากที่สุดจะต้องไม่มีการเปลี่ยนสี ส่วนหลอดผลิตภัณฑ์ที่วางไว้ด้านนอกเครื่องกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ จะต้องเปลี่ยนเป็นสีเหลืองหรือสีอื่นตามมาตรฐานที่ผลิตภัณฑ์กำหนดจะถือว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานทางชีวภาพ

ข้อ ๖ ให้จัดเก็บมูลฝอยติดเชื้อที่ผ่านวิธีการทำลายเชื้อด้วยไอน้ำหรือวิธีทำลายด้วยความร้อน หรือโรงงานตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๕ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานทางชีวภาพแล้ว จึงให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยดังกล่าวตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

ข้อ ๗ ในกรณีที่มีการตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ ๕ ไม่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานให้นำมูลฝอยติดเชื้อที่จัดเก็บและพักไว้ในวันนับไปทำลายเชื้อด้วยไอน้ำหรือวิธีทำลายด้วยความร้อนซ้ำอีกครั้ง และให้ดำเนินการตรวจสอบตามข้อ ๕ ในทุกครั้งหรือทุกรอบที่ดำเนินการทำลายเชื้อด้วยไอน้ำหรือวิธีทำลายด้วยความร้อน เป็นระยะเวลาต่อเนื่องอย่างน้อย ๑ วัน

เมื่อผลการตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่งอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานทุกครั้งแล้ว ให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยดังกล่าวตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ และให้รับผิดชอบในการตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพ โดยให้ทำการตรวจสอบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕

ในกรณีที่ผลการตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่งครั้งใดครั้งหนึ่งไม่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ให้หยุดพักการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อจนกว่าเครื่องกำจัดมูลฝอยติดเชื้อจะได้รับการปรับปรุงหรือซ่อมบำรุงแล้ว และให้ทำการตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพตามวรรคหนึ่งอีกครั้ง จนกว่าผลการตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

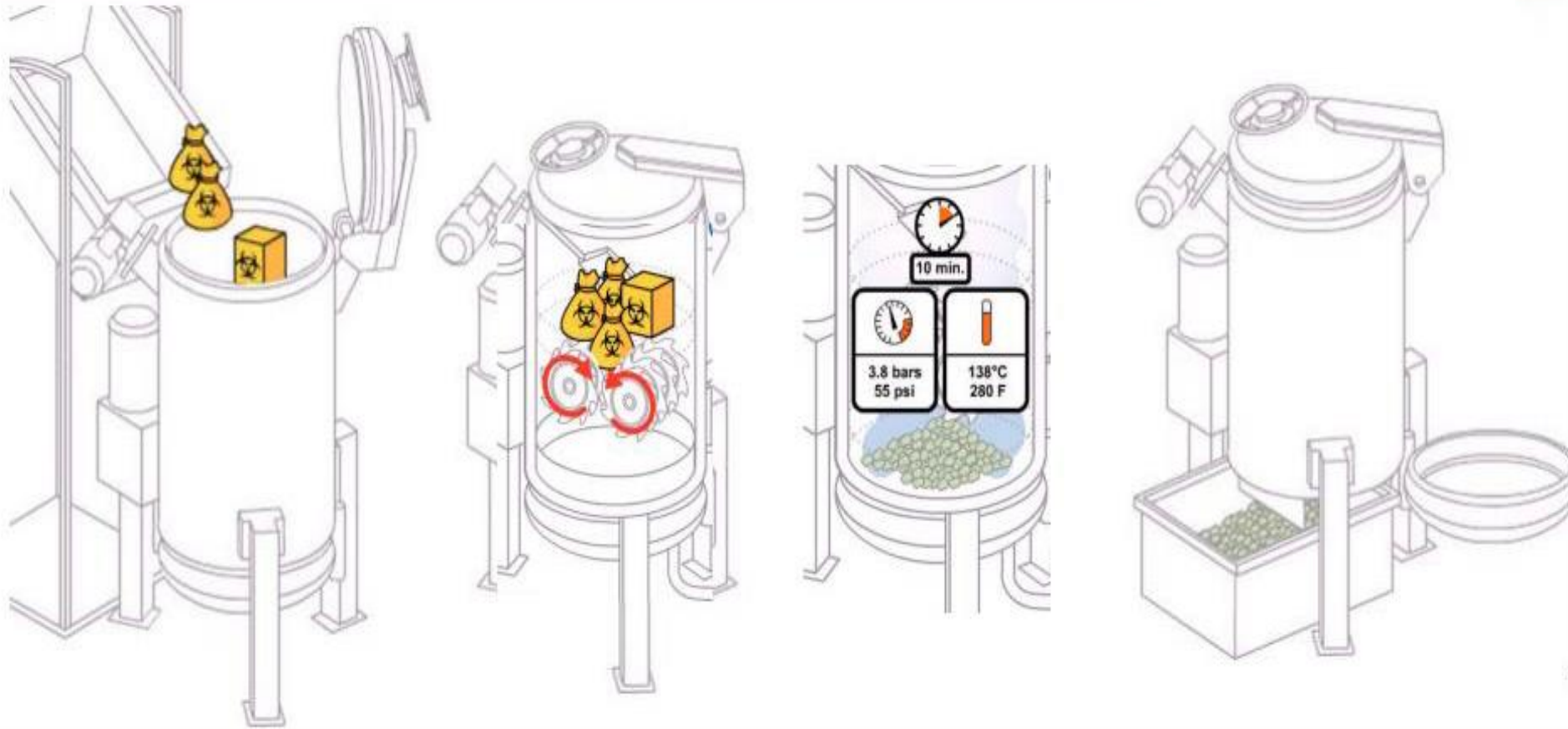
ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

สาธิต ปิตุเตชะ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ด้วยการทำลายเชื้อด้วยไอน้ำ (Autoclave)

วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ด้วยการทำลายเชื้อด้วยไอน้ำ (Autoclave)

ประเภทตัวบ่งชี้ทางจุลชีววิทยา หรือ "Spore Test"

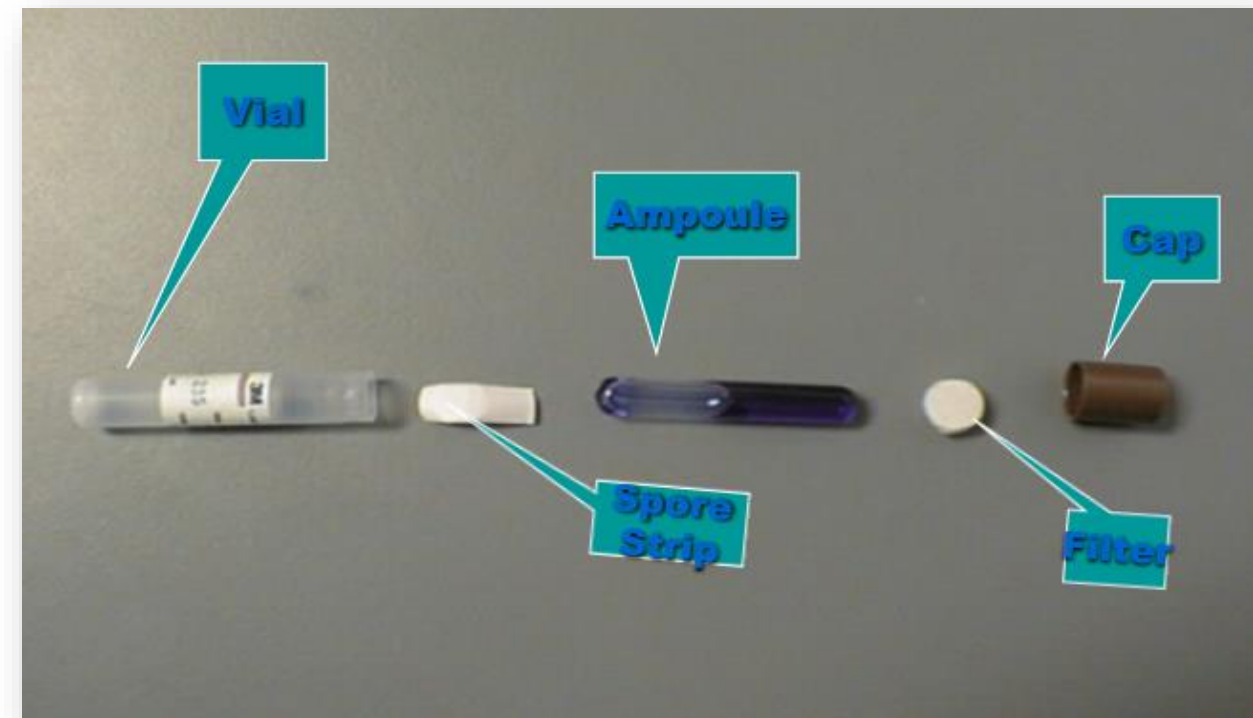

- ระยะเวลาอ่านผล 24-48 ชั่วโมง
- มาตรฐาน ANSI/AAMI/ISO 11138:2006 Parts 1 and 3
- Biological Indicators 1292 สำหรับเครื่องนึ่งไอน้ำ 250°F/121°C Gravity และ 270°F/132°C แบบ Vacuum Assisted Steam Sterilizers
- ใช้เครื่องอ่านผลสำหรับ 24 ชั่วโมงและ 48 ชั่วโมงสำหรับการอ่านผลด้วยตาเปล่า

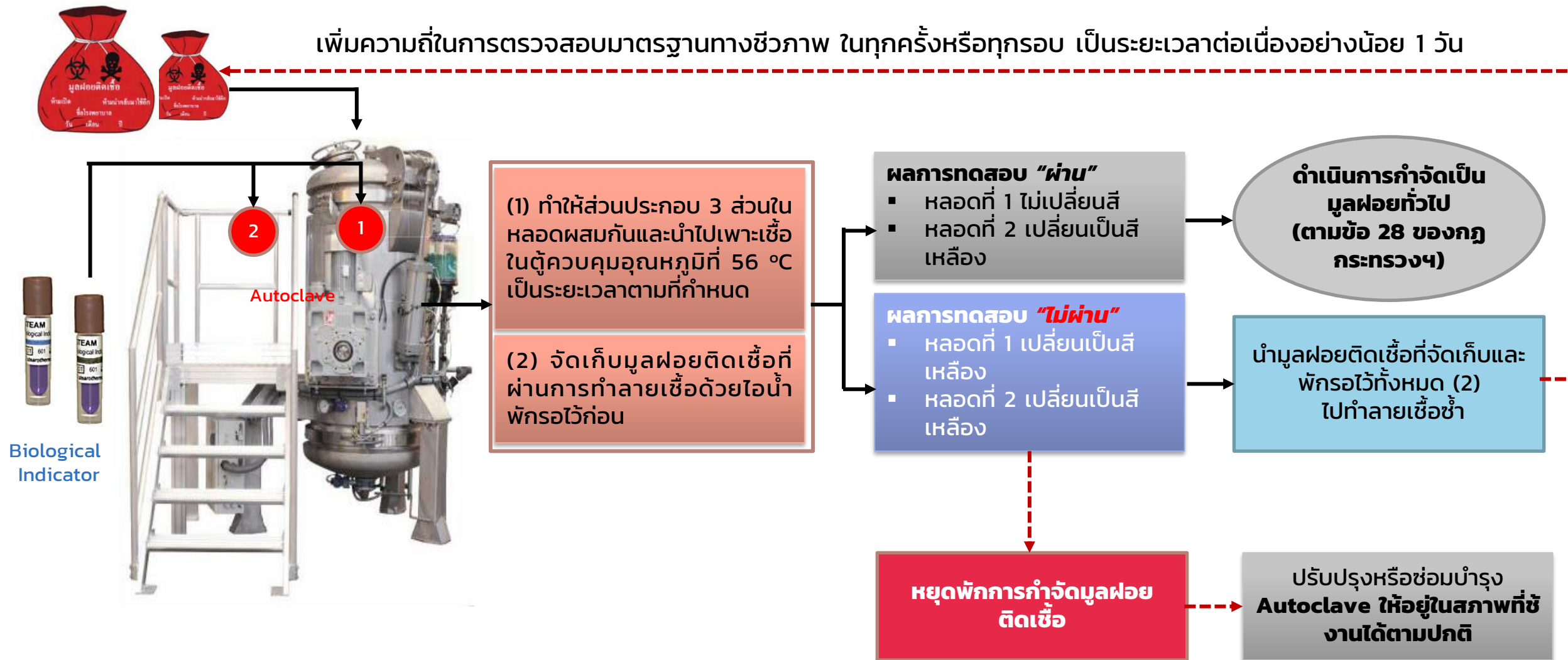

- ระยะเวลาอ่านผล 3 ชั่วโมง
- มาตรฐาน ANSI/AAMI/ISO 11138:2006 Parts 1 and 3
- Biological Indicators 1292 สำหรับเครื่องนึ่งไอน้ำ 250°F/121°C Gravity และ 270°F/132°C แบบ Vacuum Assisted Steam Sterilizers
- ใช้เครื่องอ่านผลเท่านั้น

ส่วนประกอบของ Biological Indicators

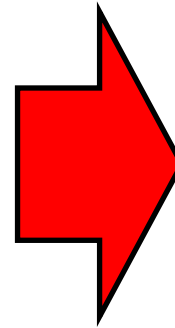
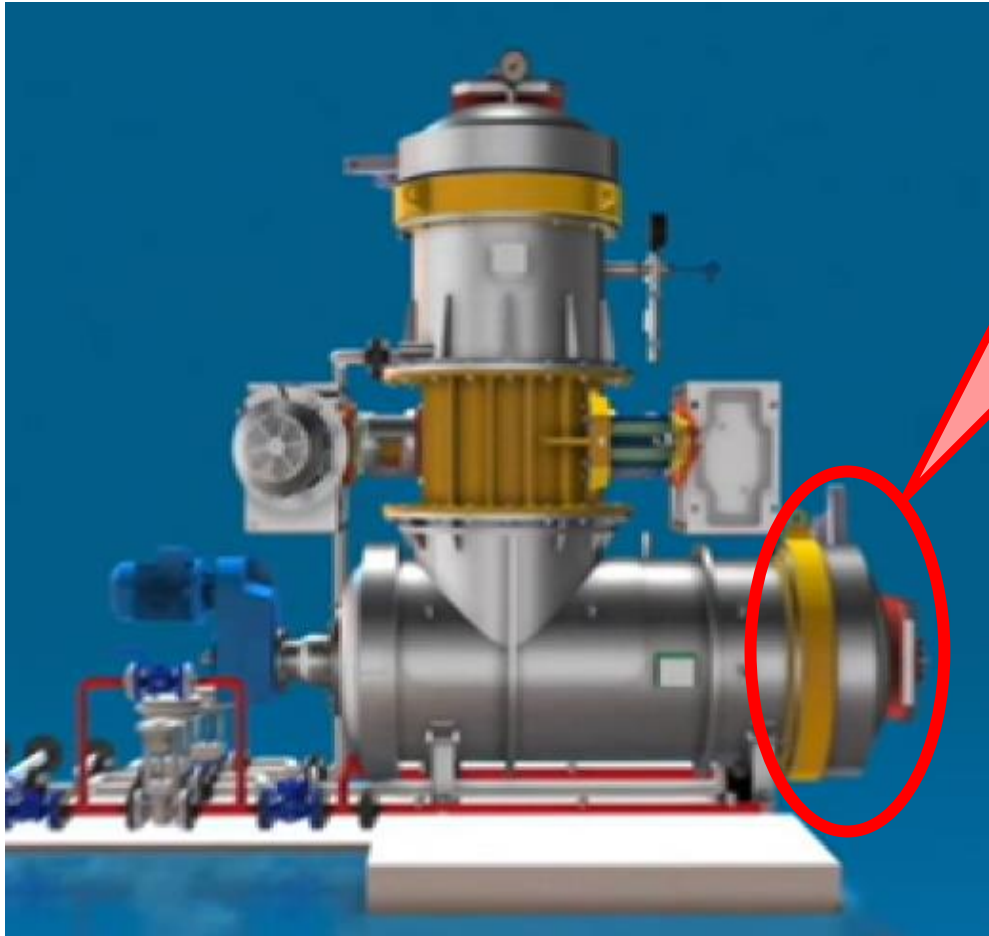

วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ด้วยการทำลายเชื้อด้วยไอน้ำ (Autoclave)

วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ด้วยการทำลายเชื้อด้วยไอน้ำ (Autoclave)

ตัวอย่างการตรวจสอบมาตรฐานทางชีวภาพในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วย Autoclave

นำหลอด Spore test ไปต้มเพาะเชื้อ
ที่อุณหภูมิ 55 - 60 องศาเซลเซียส
เป็นเวลา 24 - 48 ชั่วโมง

ผลการตรวจสอบ Spore test การนึ่งฆ่าเชื้อขยะติดเชื้อ

ในโรงพยาบาลเชิงรายนประชาชนนครราชสีมา

วันที่ 18 เดือน มิ.ย พ.ศ. 2562 เวลา 8.47

☒ ผ่าน (ตลอดไม่เปลี่ยนสี)

☐ ไม่ผ่าน (ตลอดเปลี่ยนสี)

ลงชื่อ ช.เชษฐ์ ทาทอง

18/6/62 (ช.เชษฐ์ ทาทอง)

ผู้นำส่งผลตรวจ

5 08:23:40 137.2 322.1

5 08:23:18 136.7 315.8

วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ด้วยการทำลายเชื้อด้วยความร้อน

<https://zonemedical.com.au/articles/bertins-sterilwave-chosen-by-china-to-treat-coronavirus-contaminated-hospital-waste/>

วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ : วิธีอื่น

หน้า ๓๔
เล่ม ๓๓๘ ตอนพิเศษ ๒๒๓ ง ราชกิจจานุเบกษา ๓๗ กันยายน ๒๕๖๔

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีอื่น พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) ของประเทศส่งผลให้เกิดมูลฝอยติดเชื้อมีปริมาณมากขึ้นจากผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อในโรงพยาบาล โรงพยาบาลสนาม ศูนย์แยกกักในชุมชน (Community Isolation) การแยกกักที่บ้าน (Home Isolation) ชุดตรวจและน้ำยาที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยการติดเชื้อ SARS-CoV-2 (เชื้อก่อโรค COVID-19) แบบตรวจหาแอนติเจนด้วยตนเอง (COVID-19 Antigen test self-test kits) ที่ใช้แล้วและสถานที่อื่น ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหามูลฝอยติดเชื้อจัดเก็บไม่ถูกต้อง ตกค้างสะสม และรอการกำจัด ณ สถานที่รับกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ เนื่องจากสถานที่กำจัดมูลฝอยติดเชื้อมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่การกำจัดตามที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาการแพร่เชื้อโรคจนควบคุมได้ยากมากยิ่งขึ้น สมควรกำหนดวิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีอื่นนอกจากที่กำหนดไว้แล้ว ในสภาวะการณ์เร่งด่วนในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้ปลอดภัยจากการแพร่กระจายของเชื้อโรค และไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อมเร็วที่สุด

อาศัยอำนาจตามความในข้อ (๔) ของข้อ ๒๕ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๓ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง วิธีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีอื่น พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในกรณีที่มีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อไม่อาจกำจัดเพื่อควบคุมการแพร่เชื้อโรคได้ ด้วยวิธีที่กำหนดไว้แล้วตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ใน (๓) (๒) และ (๓) ของข้อ ๒๕ ได้โดยเร็วขึ้น ให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีการนำไปกำจัด ในสถานที่ที่สามารถทำลายมูลฝอยติดเชื้อได้ด้วยความร้อนในอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า ๗๖๐ องศาเซลเซียส และทำลายอากาศเสียที่เกิดขึ้นด้วยความร้อนในอุณหภูมิไม่ต่ำกว่า ๓,๐๐๐ องศาเซลเซียส

การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามวรรคหนึ่งต้องควบคุมมาตรฐานอากาศเสียที่ปล่อยออกจากสถานที่ดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๓๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔
สาธิต ปิตุเตชะ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

- ในกรณีที่การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อไม่สามารถกำจัดเพื่อควบคุมการแพร่เชื้อโรคได้ด้วยวิธีที่กำหนดไว้แล้วตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545
- ให้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีการเผาในเตาเผาที่สามารถทำลายมูลฝอยติดเชื้อได้ที่อุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 760 องศาเซลเซียส และทำลายอากาศเสียที่อุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 1,000 องศาเซลเซียส
- ต้องควบคุมมาตรฐานอากาศเสียที่ปล่อยออกเตาเผาให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

กรมอนามัย
Department of Health

E-manifest

**กฎหมายที่เกี่ยวกับการใช้งาน
ระบบบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ
(E-manifest)**

กฎหมายควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ

กรมอนามัย
Department of Health

กฎกระทรวง

ว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของบทนิยามคำว่า “มูลฝอยติดเชื้อ” ในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕

“มูลฝอยประเภทหรือแหล่งกำเนิดอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ”

ข้อ ๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕) ของข้อ ๑๕ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕

“(๕) ต้องมีการจัดเก็บและบันทึกข้อมูลปริมาณมูลฝอยติดเชื้อทุกครั้งที่เกิดที่แหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อตามแบบบันทึกข้อมูลปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่อธิบดีกรมอนามัยประกาศกำหนดและประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕) ของข้อ ๒๑ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕

“(๕) ต้องปฏิบัติตามมาตรการควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อเพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๒๗ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ภายหลังการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อด้วยวิธีตามวรรคหนึ่งแล้ว ต้องมีการตรวจสอบเกณฑ์มาตรฐานทางชีวภาพตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

อนุทิน ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง มาตรการควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อเพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2565

กรณีการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัดภายนอกแหล่งกำเนิด

ประกาศกรมอนามัย

เรื่อง แบบบันทึกข้อมูลปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2565

กรณีการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ณ แหล่งกำเนิด

ระบบควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ
(Manifest System)

กฎหมายควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ

กรมอนามัย
Department of Health

หน้า ๘
เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๕๘ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง มาตรการควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อเพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อ
พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) ของประเทศ ส่งผลให้เกิดมูลฝอยติดเชื้อมีปริมาณมากขึ้น จากกิจกรรมการรักษาพยาบาลและการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์ของสถานพยาบาล ห้องปฏิบัติการ เชื้ออันตราย รวมถึงสถานพยาบาลชั่วคราวมีการจัดตั้งขึ้นและแหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้ออื่น ๆ ประกอบกับมีปัญหาลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ อันเนื่องมาจากระบบควบคุม กำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ รวมถึงระบบการเก็บข้อมูลการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อจากทุกแหล่งกำเนิด ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจก่อให้เกิดแหล่งแพร่กระจายของเชื้อโรคในชุมชนและกระทบสิ่งแวดล้อม จึงสมควรกำหนดมาตรการควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อ จากแหล่งกำเนิดไปยังสถานที่กำจัดอย่างถูกต้อง และไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน รวมทั้งเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒๑ (๕) แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อเพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้
“มูลฝอยติดเชื้อ” หมายความว่า มูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ
“สถานที่พักรวม” หมายความว่า ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อ ที่พักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ ของแหล่งกำเนิดหรือสถานที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดหรือจัดให้
“การขน” หมายความว่า การขนส่งมูลฝอยติดเชื้อจากสถานที่พักรวม เพื่อนำไปยังสถานที่พักรวม ของแหล่งกำเนิดอีกแห่งหนึ่งหรือการขนจากสถานที่พักรวม เพื่อนำไปกำจัดยังสถานที่กำจัด
“แหล่งกำเนิด” หมายความว่า สถานบริการสาธารณสุข และห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย และให้หมายความรวมถึงแหล่งกำเนิดอื่นตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการกำหนดประเภทมูลฝอย หรือแหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้ออื่นที่ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

หน้า ๙
เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๕๘ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕

ข้อ ๔ ผู้ขนส่งมูลฝอยติดเชื้อต้องเป็นหน่วยงาน หรือบุคคลที่ดำเนินการรับขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ ดังนี้

- (๑) ราชการส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง
- (๒) ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นมีข้อตกลงดำเนินการร่วมกัน ตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง

- (๓) ผู้ได้รับมอบหมายจากราชการส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจตามมาตรา ๑๘ วรรคสาม
- (๔) ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙

ข้อ ๕ ผู้รับกำจัดมูลฝอยติดเชื้อต้องเป็นหน่วยงานหรือบุคคลที่ดำเนินการรับกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ดังนี้

- (๑) ราชการส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง
- (๒) ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นมีข้อตกลงดำเนินการร่วมกัน ตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง

- (๓) ผู้ได้รับมอบหมายจากราชการส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจตามมาตรา ๑๘ วรรคสาม
- (๔) ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙

ข้อ ๖ การขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ ให้ผู้มีหน้าที่ดูแลแหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อ ผู้รับขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ และผู้รับกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ แล้วแต่กรณี ต้องบันทึกข้อมูลในระบบควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ (Manifest System) ตามที่อธิบดีกรมอนามัยกำหนดทุกครั้งที่มีการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ

ข้อ ๗ การขนส่งมูลฝอยติดเชื้อจากสถานพหุรวมมูลฝอยติดเชื้อของแหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อนำไปกำจัดยังสถานที่กำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ผู้รับขนส่งมูลฝอยติดเชื้อต้องจัดให้มีมาตรการควบคุมกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อ ดังนี้

(๑) จัดให้มีมาตรการควบคุมและติดตามเส้นทางของการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อด้วยระบบบอกตำแหน่ง (Global Positioning System (GPS))

(๒) ผู้รับขนส่งมูลฝอยติดเชื้อมีหน้าที่ขนส่งมูลฝอยติดเชื้อไปยังสถานที่กำจัด

ในกรณีผู้ขนส่งมูลฝอยติดเชื้อที่รับมาจากผู้ขนส่งมูลฝอยติดเชื้ออื่นอีกทอดหนึ่งหรือมีการขนถ่าย มูลฝอยติดเชื้อจากยานพาหนะคันหนึ่งไปอีกคันหนึ่ง ต้องดำเนินการในสถานที่ที่จัดไว้เฉพาะ และมี มาตรการควบคุมดูแล และป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม

(๓) จัดให้มีมาตรการควบคุมกำกับการปฏิบัติงานของผู้ขับขี่ยานพาหนะขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อระหว่างการขน และผู้ขับขี่ยานพาหนะขนส่งมูลฝอยติดเชื้อต้องขับขี ยานพาหนะตามเส้นทางและระยะเวลาที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนด

(๔) จัดให้มีมาตรการป้องกันและควบคุมการเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินระหว่างการขนส่ง มูลฝอยติดเชื้อ ในกรณีมีอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉิน เป็นเหตุให้มูลฝอยติดเชื้อรั่วไหลออกมาจากยานพาหนะ ผู้รับขนส่งมูลฝอยติดเชื้อต้องดำเนินการแก้ไขเหตุดังกล่าวให้อยู่ในสภาพที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย

หมายเหตุ

มาตรา 68/1 ผู้ใดฝ่าฝืนกฎกระทรวงซึ่ง ออกตามมาตรา 6 ในกรณีที่เกี่ยวกับ มูลฝอยติดเชื้อหรือมูลฝอยที่เป็นพิษหรือ อันตรายจากชุมชน **ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ**

ระบบบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อของประเทศ (ระบบ E - manifest)

กรมอนามัย
Department of Health

E-manifest

เทคโนโลยีดิจิทัล

ที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการควบคุมกำกับและติดตามการขนมูลฝอยติดเชื้อจากแหล่งกำเนิดไปยังสถานที่กำจัด เพื่อให้ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง อันเป็นการป้องกันการลักลอบทิ้งระหว่างการขนส่ง

ระบบฐานข้อมูล

ของผู้ใช้งาน (User) แหล่งกำเนิดมูลฝอยติดเชื้อ ผู้รับขนมูลฝอยติดเชื้อ และผู้รับกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

ระบบสารสนเทศการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อของประเทศ
เพื่อใช้ประโยชน์เชิงนโยบายในการวางแผนและบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อของประเทศ

ขอบคุณครับ

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย

88/22 หมู่ 4 ตำบลตลาดขวัญ อำเภอ
เมือง จังหวัดนนทบุรี 11000